

Po úspěšné knize Kutnohorská pátračka na stopě autor seznamuje s dalšími kriminálními případy řešenými příslušníky kutnohorské četnické pátrací stanice. Jedná dnes již zapomenuté případy, které ve své době byly předmětem zájmu veřejnosti, měly své nezastupitelné místo na stránkách dobového tisku a plnily oblíbenou rubriku „Ze soudní síně“.

Historie četnické pátrací stanice v Kutné Hoře je ilustrována padesáti povídkami o kriminálních případech z let 1928 - 1942. Knížka je připomenutím osudů padesátky četníků a čtyř služebních psů, kteří během patnáctileté existence kutnohorské pátračky neúnavně bojovali jak se zločinci velkého formátu a vrahy, tak s drobnými zloději a podvodníky. Nyní čtenářům Historického kaleidoskopu přináším další tři z padesátky povídek z uvedené knihy.

Opět specialista

V neděli 2. března 1930 dopoledne si četnická stanice Suchdol u Kutné Hory telefonicky vyžádala výjezd kutnohorské pátrací stanice ke dvěma případům vloupání do hostinců, k nimž došlo v noční době v obci Mezholezy.

Po příjezdu motokola pátračky do obce hlídku na návsi uvítal první z osazenstva dvoučlenné četnické stanice štábní strážmistr Antonín Brýdl, který stál před hostincem Jana Pohořálka.

Ohledáním místa činu a následným výslechem poškozeného bylo štábním strážmistrem Krupkou zjištěno odcizení šesti lahví likérů, čtyř balíčků cukroví a zhruba 10 Kč v drobných mincích. Pachatel do hostince vnikl oknem v zadní části budovy. Strážmistr Oppelt pořídil několik fotografií místa činu a vyhledal zde několik daktyloskopických stop, které by mohly patřit pachateli, a tyto zajistil. Štábní strážmistr Brýdl zpracoval náčrtek vyloupeného hostince. Podmínky pro použití služebního psa, vzhledem k tomu, že se Pohořálkův hostinec nacházel uprostřed obce, nebyly.

Poté hlídka pátrací stanice pokračovala na okraj obce, kde došlo k vyloupení hostince Antonína Jangla. Zde již pracoval velitel suchdolské četnické stanice vrchní strážmistr Václav Havlíček. Pachatel činu vnikl do nálevny po vylomení mříže v okně. Rodině hostinského odcizil 4 kabáty, 2 svetry a 2 klobouky, větší množství cigaret a ze zásuvky stolu 750 Kč na hotovosti. I zde bylo nalezeno a zajištěno několik daktyloskopických stop. Služební pes Ada, uvedený na stopu pachatele novým pracovníkem pátrací stanice strážmistrem Josefem Rejhonem, který ve funkci vůdce služebního psa vystřídal strážmistra Oplíškila, stopu sledoval v délce téměř dvou kilometrů do sousedních Miskovic, kde ji na frekventované silnici ztratil.

Bilancí obou případů byla způsobena škoda ve výši 2 500 Kč.

Štábnímu strážmistru Krupkovi přišlo na mysl, že by se mohlo jednat o čin Františka Jirmana, kterého zhruba před půl rokem s kolegy dopadli. Tato hypotéza však byla vyvrácena hned v pondělí ráno telefonickým dotazem u krajského soudu v Jičíně. Jirman byl ve vězení a měl před sebou ještě více než dva měsíce trestu.

Po několika dnech, ve středu 5. března 1930, byla pátrací stanice vyrozuměna četnickou stanicí Nové Dvory u Kutné Hory o případu vloupání do hostince Jindřicha Skokana v Ovčárech. Na místo činu se jako velitel hlídky vydal praporčík Eidlpes. Od místních četníků se dozvěděl, že pachatel měl tentokrát smůlu, neboť byl spatřen hostinským.

Výslechem Jindřicha Skokana praporčík Eidlpes zjistil, že pachatel si připravil k odnesení různé parohy z výzdoby hostince, velké množství kuřiva, dvoje cenné housle, láhev likéru a salám. Ze zásuvky výčepního pultu odcizil asi 200 Kč na hotovosti. Celkem se jednalo o věci a peníze v hodnotě před 6 000 Kč.

Na místě činu byla dokonce nalezena sekera, kterou se lupič chtěl bránit v případě překvapení domácími lidmi. Na sekeře byly zajištěny otisky prstů, které nepochybně patřily pachateli.

Právě když hodlal pachatel se svým lupem opustit výčepní místnost, vstoupil dovnitř hostinský a oba muži stáli proti sobě strnulí překvapením. Lupič, který nemohl dosáhnout na připravenou sekeru, uchopil velké jelení parohy, které měl připravené k odnesení a mrštil jimi po hostinském. Než se hostinský stačil vzpamatovat, vyskočil pachatel z okna a vzal s sebou pouze dvoje housle v ceně asi 2 500 Kč, dva ubrusy a odcizenou finanční hotovost. K popisu pachatele hostinský Skokan uvedl pouze to, že měl pěstěné vousy.

To praporčíku Eidlpesovi stačilo. Určitě se jednalo o specialistu na vylupování hostinců Františka Marhana, který byl před nedávnem propuštěn z věznice krajského soudu v Kutné Hoře.

Okamžitě bylo zalarmováno četnictvo v politických okresech Kutná Hora a Čáslav. Ještě týž den odpoledne byl František Marhan dopaden hlídkou četnické stanice Tupadly v obci Štrampouch, vzdálené od Ovčár přes patnáct kilometrů. V místním hostinci se Marhan vydával za hudebníka z Kutné Hory a pokoušel se zde prodat dvoje housle. V jeho věcech bylo nalezeno několik lahví, některé byly plné, jiné již prázdné. Tyto byly odcizeny u hostinského Pohořálka v Mezholezích.

Marhan byl po odpykání mnohaměsíčního trestu propuštěn teprve 22. února 1930. Díky soustředěné evidenci pátrací služby, jejímž vedením byl na kutnohorské pátrací stanici pověřen štábní strážmistr Stehlík, byl Marhan usvědčen z dalších dvou případů vloupání do hostinců.

Pro spáchání pěti krádeží vloupáním a jedné loupeže byl opět dodán do vazby krajského soudu v Kutné Hoře. Ze všech případů byl usvědčen otisky svých prstů zanechaných na místě činu.

Zlodějská skrýš

Služební pes, fena německého ovčáka jménem Blanka, jež nahradila vzhledem ke stáří vyřazenou Adu, se svým pánem štábním strážmistrem Aloisem Krulišem posílili kutnohorskou pátračku a na jaře roku 1934 byli v permanenci.

V noci na středu 4. dubna 1934 došlo v Kolíně k vyloupení dvou ohnivzdorných pokladen. První byla v kanceláři velkoobchodu s uhlím Jana Roudnického na Prokopově třídě a druhá u obchodníka s koloniálním zbožím Václava Růžičky na Pražské třídě.

Hlídky pátrací stanice v kanceláři velkoobchodu s uhlím, který byl v poslední době vyloupen po několikáté, zjistila, že bylo ve vyloupeném trezoru, jistě k velkému úžasu pachatelů, nalezeno pouze několik drobných. Peníze byly totiž majitelem firmy, po opakovaných špatných zkušenostech v nedávné době, na noc vždy odnášeny. V pracovním stole byla po vylomení zásuvky odcizena pouze jedna stokoruna a zlatá brož s párem náušnic. Celkově způsobená škoda, včetně vypáčené pokladny, činila 2 100 Kč.

Zato v koloniálním obchodě bylo z vyloupené pokladny odcizeno 665 Kč, z příruční pokladny 50 Kč v drobných mincích a dále uherský salám, sardinky, koňak značky Martel a pytel kávy o váze 15 kilogramů, vše v hodnotě 2 820 Kč.

Na obou místech byly zajištěny stopy obuvi pachatelů, otisky prstů nalezeny nebyly, což nasvědčovalo používání rukavic pachateli. Služební pes Blanka vypracoval stopu pachatelů vždy za roh sousedního bloku domů a zde ji ztratil. Bylo zřejmé, že pachatelé použili vůz k cestě na místo činu a k odvozu svého lupu.

V pátek 6. dubna 1934 večer byla rozbita výkladní skříň kutnohorského koloniálního obchodu Josefa Kozlíka a z obchodu byl odcizen 60 kilogramů vážící pytel mandlí a další koloniální zboží v ceně přes 2 500 Kč.

Služební pes Blanka, uvedený krátce po zjištění činu na stopu pachatelů, tuto vypracoval okolo bývalého Tellerova cukrovaru na předměstí Karlov, kde ji ztratil. Zde pachatelé zřejmě naložili svůj lup do automobilu a odjeli.

V noci z 8. na 9. dubna 1934 se neznámí pachatelé v Kolíně vloupali do koloniálního obchodu Františka Prokeše na Havlíčkově třídě naproti Národní bance.

Hlídkou pátrací stanice, povolanou na místo, bylo zjištěno, že pachatelé vnikli do obchodu po vylomení výplně dveří do skladu, odtud vešli do prodejní místnosti, z níž odcizili salámy, sardinky a jiné koloniální zboží, v celkové hodnotě více než 2 000 Kč. Před odchodem z místa činu ho posypali pálivou paprikou, čímž bylo znemožněno uvedení služebního psa na jejich stopu.

V noci z 28. na 29. dubna 1934 došlo ke vloupání u kutnohorského obchodníka Ladislava Krále v Husově ulici. Služební pes sledoval stopu od zadního vchodu, na němž pachatelé vylámali železné mříže, přes dvě zahrady na Komenského náměstí. Zde pachatelé zřejmě opět naložili svůj lup představovaný potravinami v ceně 1 500 Kč do automobilu a odjeli.

V posledních letech se jednalo o několikátý případ vloupání do tohoto obchodu.

Kancelářský pomocník pátračky štábní strážmistr Stehlík nestačil zapisovat případy do přehledu činů, jejichž pachatelé nebyli vypátráni.

Noví pracovníci pátrací stanice strážmistři František Cimbura a Josef Vašíček, kteří nahradili na jiné četnické stanice na vlastní žádost přemístěné štábní strážmistry Čechila a Zajíčka, nestačili sepisovat a rozesílat pátrací oběžníky s popisy činů a seznamy odcizených věcí, zejména charakteru koloniálního zboží.

Vše nasvědčovalo tomu, že se jedná o práci jedné lupičské tlupy působící na velkém území a používající automobil.

Přitom pátrací stanice byla navíc oslabena odchodem štábních strážmistřů Suttého a Šímy.

A v této nelehké situaci se na kutnohorskou pátračku přece jen usmálo štěstí. Vrchní strážmistr Eidlpes zahlédl při chůzi po městě v jedoucím voze místního autodopravce Josefa Pekárka několikrát trestaného zloděje Rudolfa Kubína, který má soudem policejně uložený zákaz

navštěvovat město Kutnou Horu.

Po několika hodinách se velitel pátračky vypravil k autodopravci Pekárkovi. Od něho zjistil, že vezl svého zákazníka do Hněvkovic v politickém okrese Leděč nad Sázavou. Na dotaz uvedl, že Kubína zná a že ho několikrát i s jeho kumpány vezl s poměrně objemnými zavazadly domů. Autodopravce si byl vědom toho, že šlape po velmi tenkém ledě, a proto v zájmu nerozházet si to s velitelem četnické pátračky přiznal, že několikrát vezl kontraband i v nočních hodinách, zadarmo to samozřejmě nedělal. Živnostník přeci v době bídy nemůže odmítat zákazníka.

Vrchní strážmistr Eidlpes si o tom samozřejmě myslel své, ale odcházel na pátračku velmi spokojen. Do Hněvkovic ihned vyrazil jak plně obsazený automobil, tak i motorové kolo pátračky.

Rudolf Kubín, 28 roků starý, mnohokrát trestaný zločinec z povolání specializující se na vykrádání obchodů, hostinců, trafik, konsumů a výkladů (tak zněl záznam č. 3 soustředěné evidence pátrací služby), byl velmi překvapen, když se do jeho domku doslova nahnula horda četníků se služebním psem. Pohledem z okna zjistil, že jeho dům je četníky kompletně obklíčen.

Než se stačil Kubín vzpamatovat, začala v jeho obydlí důkladná domovní prohlídka. Sice se snažil namítat, že mu nebylo předloženo soudní povolení. Odpovědí mu byla přísným hlasem vrchního strážmistra Eidlpese pronesená výzva k tomu, aby dobrovolně vydal věci pocházející z trestné činnosti, které ve svém obydlí ukrývá.

Poté, co Kubín odvětil, že žádné trestné činnosti se nedopouští a ve svém bytě nemá žádné věci z trestné činnosti pocházející, se četníci pustili do své práce naplno. Služební pes Blanka, budící respekt svými vyceněnými tesáky, se snažil tlapkou odhrnout koberec na podlaže. Po jeho odstranění byl četníky objeven vstup do skříše, která vydala mnohé věci pocházející z vyloupených obchodů, ale i značné množství součástek jízdních kol a motocyklů. Dokonce zde bylo nalezeno téměř kilo čistého arsenu. Mezi koloniálním zbožím byly sardinky, šišky salámu, láhev Martelu, zčásti zkonsumovaný pytel kávy a načatý pytel mandlí.

Přesto, že Kubín při výslechu zatvrzele mlčel, byl dodán do vazby krajského soudu v Kutné Hoře. Pro celou četnickou pátračku nyní nastala mravenčí práce ve zjišťování, ze kterého případu jednotlivé, při domovní prohlídce zajištěné, věci pocházejí. O tom, že pocházejí z trestné činnosti, nebylo vzhledem k jejich způsobu ukrytí pochybností. Kromě obou kancelářských pomocníků, štábních strážmistrů Stehlíka a Janouška, byli do této činnosti zapojeni všichni ostatní pracovníci pátračky. Postupně se podařilo dopadnout a usvědčit i Kubínovy tři komplice, rovněž jako on, mnohokrát trestané zločince z povolání. Jejich akční rádius přesahoval služební obvod kutnohorské pátrací stanice, a tudíž do jejich usvědčování byly zapojeny i sousední pátračky v Chrudimi, Mladé Boleslavi, Písku, v Praze a v Táboře.

Příčiny požárů

Zvyšování počtu pomocných sil na kutnohorské pátračce pokračovalo i nadále. Stav pátrací stanice byl rozšířen o praporčíka Rudolfa Votrubu, štábní strážmistry Jaroslava Šmejkal a Josefa Pavla Choutku.

Horké červencové počasí roku 1940 bylo znepříjemňováno řadou požárů, ať již byly způsobeny

odlétlou jiskrou od parní lokomotivy, závadou elektrického zařízení, nedbalostí, nepozorností či jinak... Nový velitel četnického oddělení v Kutné Hoře major Jan Martilík byl opakovaně dotazován ze služebny kolínského Kripo či Gestapa po příčinách požárů. Gestapo ve všem samozřejmě vidělo sabotáž, která byla velmi tvrdě postihována.

Proto byly případy požárů svěřovány těm nejzkušenějším pracovníkům pátrací stanice, mezi které patřil zejména praporčík Votruba, jež v minulosti zastával funkci zástupce velitele na četnické pátrací stanici v Nitře.

Právě obědvající osazenstvo pátrací stanice vyrušil 25. července 1940 zvonek telefonu. Četnická stanice Košetice v politickém okrese Ledec nad Sázavou žádala příjezd hlídky pátračky za účelem vyšetření příčiny vzniku požáru v zámku v Košetících. Velitelem hlídky byl stanoven praporčík Votruba a spolu s ním na místo jeli štábní strážmistři Borecký s Vašíčkem a řidičem auta byl strážmistr Vachek. Od velitele místní četnické stanice bylo zjištěno, že v šest hodin ráno vypukl požár v zámku knížecího arcibiskupství v nedalekém Onšově. Shořela střecha a na půdě pověšené prádlo. Vzniklá škoda dosáhla podle odhadu výše 130 000 až 140 000 K a je v plné výši kryta pojištěním. Jako příčina vzniku požáru byl po mírné úpravě místa příslušníky pátrací stanice zjištěn vadný komín, jehož vydrolenou omítkou vnikly na půdu žhavé saze.

Příslušníci Kripo, kteří se dostavili na místo události až dvě hodiny po příjezdu pátračky, tuto variantu rovněž potvrdili a majitel zámku nebyl zatčen, ani postižen za porušení zostřených německých protipožárních předpisů.

Hned následujícího dne večer byla kutnohorská pátrací stanice vyžádána četnickou stanicí Červené Pečky v politickém okrese Kolín k šetření požáru v kanceláři zámku patřícímu k místnímu velkostatku. Velitelem hlídky byl opět praporčík Votruba a spolu s ním do Červených Peček jeli štábní strážmistři Boček a Borecký a řidičem byl tentokrát štábní strážmistr Schano. V kanceláři majitele velkostatku barona Hrubého vznikl požár, který zničil nejen nábytek, ale i veškerý spisový materiál týkající se rodového majetku a hospodaření s ním, včetně údajů o sklizni a zásobách. To již byl větší problém, neboť tyto záležitosti budou rozhodně zajímat kromě Kripo i Gestapo, uvědomil si praporčík Votruba. Problém byl ale v tom, hlídku tvořil i štábní strážmistr Schano, inklinující k Němcům.

Společně se štábním strážmistrem Boreckým praporčík Votruba zjistil neopatrnost bohémsky založeného barona Hrubého, který v roztržitosti odklepl popel z doutníku mimo popelník mezi papíry položené na stole a odešel do jídelny k večeři.

Netrvalo dlouho a na místo se dostavila dvojice úředníků Gestapa z nedalekého Kolína a začali vyhrožovat zatýkáním osob přítomných na velkostatku. Velitelem hlídky pátrací stanice jim byl vysvětlen výsledek dosavadního vyšetřování, z něhož nebyli vůbec nadšeni. A proto nařídili na následující den pokračovat v pátrání po pachateli.

Požadavek mocipánů byl splněn. Do Červených Peček se následující den vypravil spolu s praporčíkem Votrubou i velitel pátrací stanice vrchní strážmistr Pavlák. Na místě požáru v přítomnosti řidiče štábního strážmistra Schana velitel pátrací stanice potvrdil dosavadní výsledky vyšetřování. Výsledkem práce pátrací stanice bylo, že žádná osoba nebyla zatčena, ani udána.

S podobným výsledkem skončilo i vyšetřování požáru domku rolníka Karla Šindeláře, k němuž došlo dne 5. srpna 1940 ve Svatém Mikuláši v obvodu četnické stanice Záboří nad Labem v politickém okrese Kutná Hora. Oheň zničil střechu domu a hospodářské náčiní. Výše škody činila 8 000 až 10 000 K.

Praporčík Votruba se štábním strážmistrem Šivrem zjistili jako příčinu vadu komína. Opět nikdo

nebyl zatčen, ani oznámen po porušení protipožárních předpisů. Po dobře vykonané práci se mohl porporčík Votruba s chutí pustit do krajíce chleba ze Středových pekáren k večeři.

□ *JUDr. Michal Dlouhý, Ph.D., foto archiv autora*

Příspěvek byl zpracován podle knihy Michala Dlouhého kutnohorská pátračka opět zasahuje, vydané nakladatelstvím Pragoline. Knihu žádejte u svých knihkupců, v internetových obchodech nebo v Nakladatelství Jindřich Kraus – PRAGOLINE www.jindrichkraus.cz . Kniha byla vydána i v elektronické podobě na

www.palmknihy.cz

. Zajímavé informace získáte také na

www.cetnik-michal-dlouhy.cz

{phocagallery view=category|categoryid=127|limitstart=0|limitcount=0}